

Zitting 1980–1981

16 846 (R 1166)

Verdrag betreffende de bescherming van het moederschap (herzien), 1952 (Verdrag No. 103 aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar 35ste zitting); Genève, 28 juni 1952

B

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 12 november 1980

Bij Kabinetsmissive van 30 september 1980, no. 78, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Sociale Zaken, mede namens de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, de Minister van Justitie en de Minister van Binnenlandse Zaken a.i., bij de Raad van State van het Koninkrijk ter overweging aanhangig gemaakt een Verdrag, betreffende de bescherming van het moederschap (herzien) (Verdrag no. 103, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar vijfendertigste zitting); Genève, 28 juni 1952 (Trb. 1953, 129), met toelichtende nota.

De onderhavige voordracht geeft de Raad van State van het Koninkrijk aanleiding tot het maken van enkele opmerkingen.

1. Artikel 1, zesde lid

In artikel 1, eerste lid, onder c, van de Arbeidswet wordt de arbeid, door het hoofd of de bestuurder van de onderneming of diens echtgenoot verricht, van de werking van die wet uitgezonderd. Artikel 1, zesde lid, van het Verdrag voorziet in slechts een uitzondering in de nationale wetgeving voor die ondernemingen, waarin alléén leden van het gezin van de werkgever werkzaam zijn. De genoemde uitzondering in de Arbeidswet betreft echter ook ondernemingen waarin nog anderen werkzaam zijn.

Aangezien de uitzonderingsmogelijkheid van artikel 7 van het verdrag hier geen oplossing kan bieden lijkt het noodzakelijk de Arbeidswet op dit punt aan te passen.

2. Artikel 6

Dit artikel verbiedt ongeclausuleerd ontslag aan te zeggen aan een vrouw tijdens het in artikel 3 geregelde «verzuim» (verlof) op een zodanig tijdstip dat de opzeggingstermijn tijdens het «verzuim» verstrijkt.

Ter staving dat de huidige Nederlandse wetgeving aan deze bepaling voldoet wijst de toelichtende nota op de Wet van 1976 (Stb. 295) tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met een ontslagverbod bij huwelijk, zwangerschap en bevalling, alsmede op de hierbij aansluitende (gewijzigde) bepalingen van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (artikel 95) en van het Arbeidsovereenkomstenbesluit (artikel 57a).

Volgens de nota van toelichting bij het Koninklijk besluit van 7 februari 1979 tot wijziging van het ARAR bevat echter artikel 95, derde lid, voor ambtenaren in tijdelijke dienst slechts een relatief ontslagverbod, dat wil zeggen een verbod van opzegging zonder aanwijzing van een van de specifieke ontslaggronden genoemd in het ARAR. Aldus zou voor deze ambtenaren eenzelfde ontslagbescherming

in geval van zwangerschap en bevalling tot stand zijn gebracht als reeds binnen de bestaande regeling voor de vrouwelijke ambtenaar in vaste dienst bestond. Deze bescherming werd in het licht van artikel 8, tweede lid, van het Europees Sociaal Handvest voldoende geacht, waarbij in de nota een beroep werd gedaan op de interpretatie van dat artikel door het Comité van onafhankelijke deskundigen als bedoeld in artikel 25 van het Handvest. Kennelijk uitgaande van diezelfde interpretatie werd in artikel 57 van het Arbeidsovereenkomstenbesluit het behoud van de mogelijkheid van ontslag wegens ongeschiktheid uit hoofde van ziekten of gebreken toelaatbaar geacht.

Tenzij de bewindslieden argumenten naar voren zouden kunnen brengen welke dan in de toelichtende nota zouden dienen te worden vermeld op grond waarvan zou mogen worden aangenomen, dat het ontslagverbod van het onderhavige verdrag op dezelfde wijze zou moeten worden verstaan als dat van artikel 8, onder 2, van het Europees Sociaal Handvest, moet naar 's Raads oordeel worden vastgesteld, dat noch het ARAR noch het Arbeidsovereenkomstenbesluit voldoet aan de bepalingen van artikel 6 van het onderhavige verdrag. In dit laatste geval zullen de bestaande regelingen aan het verdrag moeten worden aangepast.

3. In paragraaf 9 van de toelichtende nota wordt uiteengezet, waarom gebruik zal worden gemaakt van de mogelijkheid, geboden in artikel 7, eerste lid, van het verdrag, om werknemers, die huishoudelijk werk verrichten, uit te zonderen. Het college wijst er op, dat een reden voor het maken van die uitzondering ook gelegen is in het feit, dat de Arbeidswet niet op deze werknemers van toepassing is. Het lijkt wenselijk de toelichtende nota in deze zin aan te vullen.

De Raad van State van het Koninkrijk geeft U in overweging goed te vinden, dat bedoeld Verdrag wordt overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal en aan het vertegenwoordigend lichaam van de Nederlandse Antillen, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President
van de Raad van State van het
Koninkrijk,
W. Scholten